

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2025 för att stärka arbetet med skriftlig ordination av fysisk aktivitet

Bakgrund

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag för 2025 till regionerna för att genomföra insatser som syftar till att stärka arbetet med skriftlig ordination av fysisk aktivitet genom att (*se Regeringsbeslut S2024-02156 delvis 1*):

Förordning om statsbidrag

Från och med den 15 januari 2025 gäller en förordning om statsbidrag till regioner för att för att stödja detta arbete, förordningen (2024: 1274) om statsbidrag till regioner för att stärka arbetet med skriftlig ordination av fysisk aktivitet (förordningen).

Bidragets storlek och förutsättningar för bidraget

Totalt ska Socialstyrelsen fördela 76 000 000 kronor för 2025. Fördelningen av medlen sker genom rekvisition av medel och belopp att rekvirera framgår av fördelningsnyckeln, se bilaga.

En förutsättning för regionerna att rekvirera medel är enligt 5§ förordningen att insatser enligt 4§ 1 och 4§ 2 i förordningen är uppfyllda under bidragsåret, vilket innebär att bidragsmottagarna ska genomföra insatserna för att öka antalet rådgivande samtal om fysisk aktivitet kompletterade med skriftlig ordination och uppföljning samt att de ska öka följsamheten till skriftlig ordination av fysisk aktivitet.

Beslut

Samtliga bidragsmottagare får ett skriftligt beslut efter att en eventuell omfördelning har gjorts.

Vilka kan rekvirera medlen

Alla regioner kan rekvirera medel. Rekvireringen görs genom en ansökan i Socialstyrelsens e-tjänst.

Regionerna ska i sin ansökan ange om de vill rekvirera hela beloppet utifrån fördelningsnyckeln i bilaga till dessa anvisningar. Regionerna kan i sin ansökan lämna önskemål om att ta del av ett lägre belopp än det som framgår av fördelningsnyckeln i bilagan till dessa anvisningar och ange det lägre belopp de vill rekvirera.

Regionerna kan även ange om de vill ha del av eventuellt kvarstående medel.

Vad kan regionerna använda medlen till

Medlen får enligt förordningen användas till att stärka arbetet med skriftlig ordination av fysisk aktivitet genom att

- öka antalet rådgivande samtal om fysisk aktivitet kompletterade med skriftlig ordination och uppföljning
- öka följsamheten till skriftlig ordination av fysisk aktivitet
- samverka med och stödja elevhälsan och kommunernas hälso- och sjukvård för att dessa ska kunna ge rådgivande samtal om fysisk aktivitet kompletterade med skriftlig ordination och följa upp sina ordinationer
- samverka med och stödja aktörer som anpassar sin verksamhet eller sina avgifter för patienter som fått skriftlig ordination av fysisk aktivitet
- förbättra och utveckla verksamhet som avser rådgivande samtal om fysisk aktivitet kompletterade med skriftlig ordination och uppföljning samt integrera verksamheten i ordinarie arbetssätt

Insatserna ska kunna komma alla vårdgivare på alla vårdnivåer tillgodo, även till exempel kommunal hälso- och sjukvård och elevhälsa. Detta för att medlen ska komma patienter tillgodo oavsett vårdgivaransvar.

Exempel på aktiviteter:

- Identifiera regionens behov av implementeringsinsatser utifrån folkhälsomyndighetens checklista, se bifogat dokument: [Checklista för implementering med kvalitet](#)
- Utveckla samverkan med kommunal hälso- och sjukvård och elevhälsa
- Inrätta regionala utbildnings- och samordningsfunktioner
- Utveckla regionens befintliga IT struktur för att underlätta användning och dokumentation av rådgivande samtal om fysisk aktivitet kompletterande med skriftlig ordination
- Inrätta samordnade funktioner för att stödja hälso- och sjukvårdens insatser gällande fysisk aktivitet
- Inrätta coach eller lotsfunktioner för att stödja patienter som ordinerats fysisk aktivitet
- Utveckla regionala och lokala rutiner för arbetet med ordination och uppföljning av fysisk aktivitet
- Stödja och utveckla aktivitetskatalog eller motsvarande genom samverkan med aktivitetsarrangörer. Exempel på aktivitetsarrangörer är motions- och idrottsföreningar, friskvårdsföretag, friluftorganisationer eller patient- och brukarorganisationer
- Stödja aktivitetsarrangörer som väljer att erbjuda anpassad träning för personer som har ordinerats fysisk aktivitet
- Stödja aktivitetsarrangörer som väljer att anpassa avgifterna på sina träningsaktiviteter för personer som har ordinerats fysisk aktivitet på recept. Regionerna behöver dock beakta reglerna för statsstöd, däribland Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. Se vidare information i anvisningarna under rubriken: särskilda förutsättningar för statsbidraget

Särskilda förutsättningar för statsbidraget

Reglerna för statsstöd

I uppdraget framgår att bidrag endast får lämnas i enlighet med de villkor som anges i Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Europeiska unionens, EU:s, regler om statligt stöd gäller situationer när den offentliga sektorn, t.ex. staten eller kommunen kan bevilja ett företag eller en ekonomisk verksamhet direkt stöd eller någon annan förmån. Reglerna möjliggör att stöd kan beviljas enligt reglerna för stöd av mindre betydelse, så kallat de minimis-stöd. Enligt dessa regler är ett stöd som understiger 300 000 euro och som beviljas ett företag under tre beskattningsår av liten betydelse och kan då lämnas. Med stöd av mindre betydelse avses små belopp av statligt stöd till företag som EU:s medlemsstater inte behöver anmäla till Europeiska kommissionen för att få besluta om. Det högsta beloppet är 300 000 euro för varje aktör regionen subventionerar stöd till under en treårsperiod. Maxbelopp som en organisation/aktör kan beviljas från regionen är 300 000 euro under en treårig period. I beräkningen ska regionen utreda om verksamheten fått annat offentligt stöd som ska tas i beaktande i uträkningen av det totala beloppet om 300 000 euro under en treårsperiod.

När kan regionerna använda medlen

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget under 2025 och det kan användas 1 januari 2025 – 31 december 2025.

Hur får regionerna del av medlen

Ombud

För att kunna rekvirera statsbidrag i e-tjänsten måste organisationen först ha ett godkänt ombud. Via länken nedan kan du läsa om vad ett ombud är, vem som kan bli ombud och hur man gör för att ansöka om att bli ombud, det vill säga göra en ombudsansökan: **Så här fungerar ombudsansökan**

Rekvisitionen ska ha kommit in till Socialstyrelsen senast den **22 april 2025**. Myndigheten betalar ut medlen efter att ansökningsperioden är avslutad. Ev. omfördelning av kvarstående medel betalas också ut efter ansökningsperioden är avslutad.

Separat konto för statsbidraget

Socialstyrelsen rekommenderar att varje region skapar ett separat konto för statsbidraget för att enkelt kunna spåra alla transaktioner och underlätta redovisningen av medlen.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel

Regioner som har tagit emot statsbidrag för 2025 ska senast den **2 mars 2026** skicka in en redovisning om hur medlen har använts. I början av 2026 skickar Socialstyrelsen ut ett webbaserat frågeformulär via regionens registratur. Detta frågeformulär ska användas vid återrapporteringen och kommer i huvudsak att innehålla

frågor om hur statsbidraget har använts, samt vilka insatser som regionen har genomfört och vilka resultat som har uppnåtts.

Medel som har lämnats felaktigt eller med för högt belopp eller medel som helt eller delvis inte har använts eller inte har använts för det eller de ändamål som det har lämnats för ska återbetalas

Bidragsmottagaren ska även återbetala erhållna medel om denne inte har lämnat redovisning avseende de rekviderade medlen inom angiven tidsram. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.